

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Балабақшада логикалық ойындардың бала дамуына әсері

ЖАРИЯЛАНДЫ
11.02.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/175855/>**Ауесбекова Камшат Жакановна****Тәрбиеші****Жамбыл обл, Тараз қаласы****№14 "Жарқынай» бөбекжай-бақшасы**

Кіріспе: Балабақша кезеңі — балалардың өміріндегі ең маңызды, ерекше кезең. Осы кезеңде баланың ақыл-ойы, тілдік қабілеттері, әлеуметтік және эмоциялық дағдылары қалыптасып, дамиды. Балабақшада түрлі әдіс-тәсілдер мен ойындар арқылы балаларды дамыту мақсатында логикалық ойындар маңызды рөл атқарады. Логикалық ойындар баланың ойлау қабілетін дамытып, оның тұлғалық қасиеттерін қалыптастыруға зор ықпал етеді.

Негізгі бөлім:**1. Логикалық ойындардың маңызы**

Логикалық ойындар — баланың ойлау қабілеттерін дамытудағы ең тиімді әдістердің бірі. Олар ақыл-ойды, зейін мен қырағылықты, шығармашылық және тапқырлықты, сондай-ақ абстрактылы ойлау мен бірізділікті жетілдіруге бағытталған. Логикалық ойындар баланың саналы түрде шешім қабылдауына, күрделі мәселелерді шешу жолдарын табуға көмектеседі. Мысалы, осы ойындарда балалар уақытты тиімді пайдаланып, маңызды тапсырмаларды орындауды үйренеді.

Логикалық ойындар арқылы бала түрлі жағдайларда өз әрекетін алдын ала жоспарлауды, бірнеше әрекетті бірдей ескеруді және олардың нәтижесін болжауды үйренеді. Бұдан бөлек, бұл ойындар балаларға жағдайларды талдап, өз шешімдерінің нәтижелерін алдын ала көруді үйретеді. Осылайша, логикалық ойындар балада сыни

ойлау қабілетінің қалыптасуына ықпал етеді.

2. Логикалық ойындардың түрлері

Балабақшадағы логикалық ойындар баланың жас ерекшеліктеріне қарай әр түрлі болуы мүмкін. Бұл ойындар баланың қабілеттерін дамытып, әртүрлі дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Қазіргі кезде балабақшаларда қолданылатын негізгі логикалық ойындардың түрлері:

2.1 Құрылыс ойындары

Құрылыс ойындары, мысалы, легио, блоктар немесе басқа да құрылыс материалдары арқылы жасалатын ойындар балалардың кеңістік ойлау қабілетін дамытуға мүмкіндік береді. Бұл ойындар баланың геометриялық түсініктерін, формуласын және құрылымдық ойлау қабілеттерін дамытуға әсер етеді. Сонымен қатар, балалар әр түрлі пішіндер мен құрылымдарды құрып, бір-бірімен салыстырып, кеңістіктегі байланыстарды түсінуді үйренеді.

2.2 Жұмбақтар мен тапсырмалар

Жұмбақтар мен логикалық тапсырмалар — баланың байқампаздығы мен тапқырлығын дамытуға көмектеседі. Ойын барысында балалар әртүрлі тапсырмаларды шешіп, өздерінің логикалық ойлау қабілеттерін дамытады. Мұндай тапсырмаларда балалар қарапайым сұрақтарға жауап беріп қана қоймай, тапсырманың мазмұны мен логикасын да түсінуге тырысады.

2.3 Математикалық ойындар

Математикалық ойындар баланың сандық ойлауын, есептеу қабілетін дамытуға мүмкіндік береді. Математика, негізінен, логикалық ойындармен тығыз байланысты болғандықтан, балаларға түрлі сандық тапсырмалар мен есептер шешу ұсынылады. Сан мен өлшемдерді салыстыру, қосу мен алу сияқты тапсырмалар арқылы балалар өздерінің математикалық дағдыларын дамытады.

2.4 Карталар мен пазлдар

Карталар мен пазлдар балалардың кеңістіктік және визуалды ойлауын дамытады. Карталар мен геометриялық фигуралар арқылы балалар логикалық ойлауды қолдана отырып, әртүрлі элементтерді сәйкестендіру және ретке келтіру арқылы тапсырмаларды шешеді. Бұл ойындар, сондай-ақ балаларды жұмыс істегенде сабырлы болуға, тек қана интуитивті емес, сондай-ақ есептеп шешім қабылдауға дағдыландырады.

3. Логикалық ойындардың балаларға беретін пайдасы

Логикалық ойындар баланың интеллектуалдық дамуына ғана емес, сонымен бірге оның психоэмоционалдық және әлеуметтік дамуында да үлкен рөл атқарады. Логикалық

ойындардың балаға беретін негізгі пайдасы мыналар:

3.1 Ақыл-ой қабілеттерін дамыту

Логикалық ойындар баланың ойлау қабілетін дамытады. Балалар тапсырмаларды шешу барысында өздерінің ақыл-ойын, зейінін, жадысын және аналитикалық ойлауын жетілдіреді. Бұл дағдылар балаға оқу процесінде маңызды рөл атқарып, оның келешекте үлкен жетістіктерге жетуіне ықпал етеді. Логикалық ойындардың негізгі мақсаты — баланың шығармашылық қабілетін дамыту, оның түрлі ойларды салыстырып, дұрыс шешімдер табуына көмектесу.

3.2 Шешім қабылдау дағдыларын қалыптастыру

Логикалық ойындар балаларды шешім қабылдауға үйретеді. Бұл ойындарда балалар бірқатар нұсқаларды қарастырып, олардың ішінен ең тиімдісін таңдайды. Мұндай шешім қабылдау дағдылары баланың өздігінен ойлануын және әртүрлі жағдайларға дұрыс шешім табуын қамтамасыз етеді.

3.3 Топпен жұмыс істей білу

Көптеген логикалық ойындар топпен немесе жұппен жүргізіледі. Бұл балаларға басқа балалармен ынтымақтастықта жұмыс істеуді үйретеді. Топтық ойындар балаларды бірігіп жұмыс істеуге, пікір алмасуға, бір-бірінің көзқарасын тыңдауға үйретеді. Сонымен қатар, бұл дағды оларды болашақта топтық жұмысқа бейім етеді.

3.4 Төзімділік және сабырлық

Логикалық ойындарды шешу барысында балалар түрлі қиындықтар мен кедергілерге тап болады. Бұл балалардың төзімділігін арттырып, сабырлы болуды үйретеді. Ойындарды шешу үшін бала кейде ұзақ уақыт бойы ойланып, төзімділік танытуы керек. Мұндай процесс баланың психологиялық дамуында маңызды рөл атқарады.

3.5 Қиындықтарды шешуге үйрету

Логикалық ойындар балаға қиындықтарды жеңуге және шешім табуға үйретеді. Балалар ойын барысында бірнеше әрекетті бірдей ескеріп, қиындықтарды шешуге тырысады. Бұл дағдылар олардың өмірдегі әртүрлі қиыншылықтарға төтеп бере білуіне көмектеседі.

4. Логикалық ойындар мен баланың әлеуметтік дағдылары

Логикалық ойындар балаға тек танымдық қабілеттерді ғана дамытпайды, сонымен бірге оның әлеуметтік дағдыларын қалыптастыруға да ықпал етеді. Балабақшада балалар бірге ойнау арқылы өзара қарым-қатынас жасау дағдыларын үйренеді. Олар бір-бірімен пікір алмасып, ұжымда жұмыс істеуді үйренеді. Бұл дағдылар мектепке дейінгі кезеңнен бастап қалыптасып, мектепте және кейінгі өмірде маңызды рөл атқарады.

Қорытынды

Балабақшадағы логикалық ойындардың бала дамуына әсері зор. Олар баланың интеллектуалдық қабілеттерін дамытуға, шешім қабылдау дағдыларын қалыптастыруға, әлеуметтік дағдыларын жақсартуға және өз-өзіне сенімді болуына ықпал етеді. Логикалық ойындар баланың жеке тұлғалық қасиеттерін жетілдіріп, оны болашақта қиындықтарды жеңуге дайындайды. Сондықтан, балабақшада логикалық ойындарды тиімді пайдалану — баланың жан-жақты дамуына ықпал ететін маңызды құрал болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Жұмабекова Ф. Мектепке дейінгі педагогика: Оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2008. – 336 б.
2. Мухина В. С. Мектеп жасына дейінгі балалар психологиясы: Қазақша аудармасы. – Алматы: Мектеп, 1986 – 230 б.
3. Е.А.Носова, Р.Л.Непомнящая. «Логика и математика для дошкольников»
4. Санкт-Петербург 1997г

КМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.